

Centar za sigurnosne studije - BIH

Centre for Security Studies - BH

Koliko nas košta javna sigurnost?

Komparativna analiza budžetskih stavki za ministarstva unutrašnjih poslova i policijske agencije u BiH za 2015. i 2023. godinu

2024

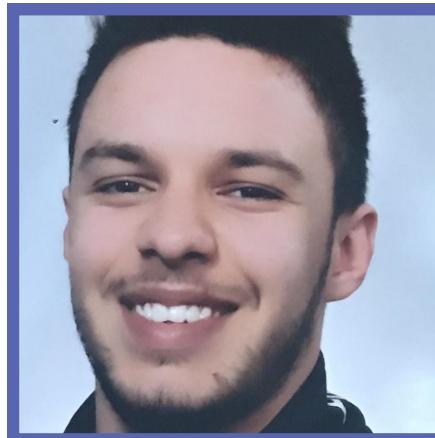
Centar za sigurnosne studije - BIH

Centre for Security Studies - BH

Koliko nas košta javna sigurnost?

Komparativna analiza budžetskih stavki za ministarstva unutrašnjih poslova i policijske agencije u BiH za 2015. i 2023. godinu

Autor: Damir Tandara

Damir Tandara je student završne godine integrisanog studija – Upravljanje u kriznim situacijama na Fakultetu za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu. Radi u Centru za sigurnosne studije na poziciji mlađeg istraživača, a njegova polja interesovanja su primjena modernih tehnologija u sigurnosnom sektoru i krizni menadžment.

Januar, 2024

Sadržaj

<i>Uvod</i>	1
<i>Kantonalni nivo vlasti</i>	2
<i>Entitetski nivo vlasti</i>	3
<i>Brčko distrikt BiH</i>.....	4
<i>Državni nivo vlasti</i>	4
<i>Podaci</i>.....	7

Uvod

Unutar Bosne i Hercegovine (BiH) organizovano je 16 policijskih agencija na različitim nivoima vlasti, a uz njih je organizovano još 5 institucija čija je djelatnost bliska policijskoj, što je rezultat kompleksnog državnog uređenja.

Informacije predstavljene kroz analizu odnose se na budžetska sredstva svih nivoa vlasti u BiH, budžetska sredstva izdvojena za finansiranje ministarstava unutrašnjih poslova i policijskih agencija te broj uposlenika unutar istih. Analizom je obuhvaćeno deset kantonalnih i dva entitetska ministarstva unutrašnjih poslova, Policija Brčko distrikta BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH i upravne organizacije u njegovom sastavu.¹

Kroz analizu je uočeno povećanje budžeta na svim nivoima vlasti koje, na nekim od nivoa vlasti, izdvajanje sredstava za finansiranje javne sigurnosti ne prati proporcionalno. U nekoliko slučajeva može se uočiti da je, pored velikih povećanja budžeta na određenim nivoima vlasti, budžet ministarstava unutrašnjih poslova ostao isti ili se povećao za svega par procenata.

Kada govorimo o broju uposlenika unutar policijskih agencija i institucija sa djelatnošću bliskoj policijskoj u BiH, analiza pokazuje da se on nije značajno mijenjao u periodu od osam godina.

Primarni izvor podataka korištenih u analizi predstavljaju budžeti svih nivoa vlasti u BiH za 2015. i 2023. godinu.

¹ Uprave organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH su: Granična policija BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA), Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Služba za poslove sa strancima, Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH, Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH i Aencija za policijsku podršku BiH.

Kantonalni nivo vlasti

Ukupna budžetska sredstva svih kantona za 2015. godinu iznosila su 2.164.325.007 BAM, a od toga je za potrebe finansiranja kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova izdvojeno 292.093.289 BAM, odnosno 13%. Broj uposlenika unutar kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova 2015. godine iznosio je 10.196. Osam godina posje, 2023. godine, zbir svih kantonalnih budžeta iznosio je 4.087.369.215 BAM, što je za 89% više nego 2015. godine. Ukupna sredstva izdvojena za finansiranje ministarstava unutrašnjih poslova ovog nivoa vlasti iznosila su 526.207.289 BAM, odnosno 13% od ukupnih budžetskih sredstava. Iako su sredstva za finansiranje kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova porasla za 80% u odnosu na 2015. godinu, komparativna analiza pokazuje da je postotak izdvajanja za ova ministarstva ostao gotovo isti u odnosu na zbirni budžet svih kantona u 2015. i 2023. godini. Broj uposlenika unutar kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova 2023. godine je porastao za 422 u odnosu na 2015. godinu te je iznosio 10.618 uposlenih osoba.²

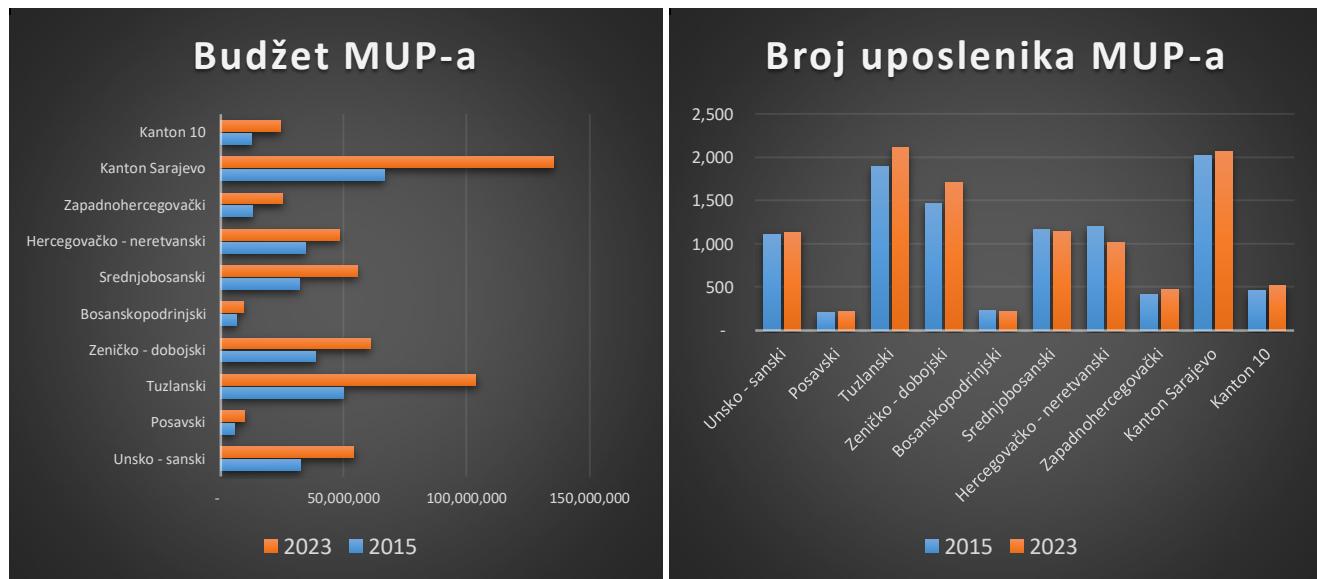
Najveći kantonalni budžet imao je Kanton Sarajevo, za obje analizirane godine, 676.300.000 BAM za 2015. godinu, kada je za finansiranje Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo (MUP KS) izdvojeno 10% od kantonalnog budžeta. Osam godina kasnije, tj. u 2023. godini, kantonalni budžet iznosio je 1.483.896.538 BAM, od čega je za finansiranje pomenutog ministarstva izdvojeno 9%. Došlo je do rasta finansijskih sredstava izdvojenih za finansiranje ministarstva u 2023. godini, ali može se uočiti blago procentualno smanjenje u odnosu na ukupan kantonalni budžet. MUP KS je 2015. godine brojalo 2.018 uposlenih osoba, što ga je činilo najmnogoljudnjim kantonalnim ministarstvom. To nije slučaj i 2023. godine, kada je MUP KS brojao 2.073 zaposlenika, a Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog Kantona 2.113, čineći ga najmogoljudnjim kantonalnim ministarstvom unutrašnjih poslova.³

Budžet Posavskog kantona je bio najniži među kantonalnim budžetima za 2015. godinu, a iznosio je 37.584.540 BAM. Za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova Posavskog kantona (MUP PK) izdvojeno je 5.800.440 BAM, odnosno 15% od kantonalnog budžeta, što je ujedno i najniži budžet među kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova u BiH. Ovo ministarstvo je 2015. godine brojalo 204 uposlenika. Osam godina kasnije, budžet Posavskog kantona iznosio je 62.138.650 BAM, što predstavlja povećanje od 65% u odnosu na 2015. godinu. Povećan je i budžet MUP-a PK te je, 2023. godine, iznosio 9.824.380 BAM, odnosno 16% od ukupnih budžetskih sredstava, što također predstavlja povećanje od 65% u odnosu na 2015. godinu. MUP PK brojao je 223 uposlenika u 2023. godini i nije više kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova s najmanjim brojem uposlenih. Ta pozicija pripala je Ministarstvu unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, koje je brojalo 221 zaposlenu osobu.

² Cifra obuhvata državne službenike, policijske službenike i druge kategorije zaposlenika.

³ Podaci, koji se referiraju na Unsko-sanski, Zeničko-dobojski, Tuzlanski i Kanton Sarajevo, predstavljaju objedinjene podatke o budžetu i broju uposlenika ministarstava unutrašnjih poslova i uprava policija ovih kantona u svrhu bolje preglednosti.

Detaljni grafički prikazi komparacije budžeta kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova i broja zaposlenih pruženi su u nastavku.

Entitetski nivo vlasti

Budžet Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) za 2015. godinu iznosio je 2.348.412.392 BAM, a 1% od ukupnih sredstava, odnosno 40.252.344 BAM izdvojeno je za finansiranje Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova (FMUP). Iste godine, ovo ministarstvo brojalo je 979 uposlenika. Budžet FBiH za 2023. godinu iznosio je 6.937.563.355 BAM, što predstavlja povećanje od 195% u odnosu na 2015. godinu⁴, a za finansiranje FMUP-a izdvojeno je 1% od ukupnog budžeta odnosno 58.145.629 BAM. Broj uposlenika FMUP-a u 2023. godini iznosio je 1,068, što je 89 uposlenika više nego 2015. godine.⁵

Budžet Republike Srpske (RS) 2015. godine iznosio je 2.033.000.000 BAM, a vlasti ovog entiteta su za potrebe finansiranja entitetskog ministarstva unutrašnjih poslova izdvojile 165.852.200 BAM, odnosno 8% od ukupnog budžeta. U Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske (MUP RS) 2015. godine bilo je uposleno 6.820 osoba. U poređenju s 2015. godinom, budžet RS-a 2023. godine iznosio je 4.580.363.700 BAM, što predstavlja povećanje od 125% u odnosu na 2015. godinu⁶, a za potrebe finansiranja MUP-a RS izdvojeno je 6% od ukupnog budžeta, odnosno 284.535.500 BAM. Broj uposlenika MUP-a RS bio je 6.842 u 2023. godini.

⁴ Glavni razlog za ovoliko procentualno povećanje je integrisanje Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje u status budžetskog korisnika od 2020. godine.

⁵ Objedinjeni su podaci koji se odnose na budžet i broj uposlenika Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i Federalne uprave policije.

⁶ Kao i kod FBiH, glavni razlog za ovoliko procentualno povećanje entitetskog budžeta je integrisanje Fonda za penzijsko-invalidsko osiguranje od početka 2016. godine.

Brčko distrikt BiH

Budžet Brčko distrikta BiH (BD BiH) iznosio je 229.289.664 BAM u 2015. godini, a 2023. godine je bio veći za 23%, odnosno iznosio je 282.353.760 BAM. Policiji BD BiH, 2015. godine, pripalo je 5% od ukupnih budžetskih sredstava, odnosno 11.590.355 BAM, a 2023. godine 19.369.821 BAM, odnosno 7% od ukupnog budžeta koji je iznosio 282.353.760 BAM. U Policiji BD BiH 2015. godine bilo je uposleno 320 osoba, a 2023. godine 333 osobe.

Državni nivo vlasti

Budžet institucija BiH za 2015. godinu iznosio je 949.587.000 BAM⁷, a za potrebe finasiranja Ministarstva sigurnosti BiH (MS BiH) i upravnih organizacija u njegovom sastavu izdvojeno je 17% od ukupnih budžetskih sredstava, odnosno 160.284.000 BAM. Za potrebe finansiranja MS BiH izdvojeno je 1% od ukupnog budžeta, što iznosi 8.761.000 BAM. U dатој години, MS BiH бројало је 192 упосленика. Највећа budžetska sredstva су издвојена за финансирање Границе полиције BiH, као најмноголудније управне организације MS BiH, која је 2015. године бројала 2.198 зaposлених. Наиме, за потребе финансирања Границе полиције BiH у датој години издвојено је 8% од ukupnog budžeta institucija BiH. Агенција за полицијску подршку BiH имала је најмањи budžet u iznosu od 1.516.000 BAM, a brojala je 38 uposlenika. Управна организација с најмањим бројем упосленика, њих 27, била је Агенција за forenzičка испитивања и вještačenja BiH, чији је budžet iznosio 2.031.000 BAM.

Budžet institucija BiH за 2023. godinu iznosio је 1.315.400.000 BAM⁸, што је за 39% више у односу на 2015. годину. За потребе финансирања MS BiH и његових управних организација издвојено је укупно 222.412.000 BAM, односно 17% од укупног budžeta institucija BiH. Budžet MS BiH iznosio је 10.069.000 BAM, односно 1% од ukupnog budžeta institucija BiH. Broj упосленика овог министарства се nije mijenjao. Граница полиција BiH остала је најмноголуднија управна организација у оквиру MS BiH са 2.371 упослеником, што представља пovećanje од 173 упосленика у односу на 2015. годину. За потребе финансирања Границе полиције BiH у 2023. години издвојено је 8% од ukupnog budžeta institucija BiH, што износи 103.263.000 BAM и представља пovećanje од 43% у односу на 2015. годину. Jedina управна организација у оквиру MS BiH чији је budžet smanjen u odnosu na 2015. godinu је Агенција за шkolovanje и стручно usavršavanje kadrova BiH. Наиме, budžet ove Агенције за 2015. godinu iznosio је 4.214.000 BAM, а 2023. godine bio је за 21% manji. Поменута Агенција је, 2015. године, бројала 47 зaposlenih, а 2023. године тај број се пovećao за једну zaposlenu osobu.

⁷ U obzir nisu uzeta budžetska sredstva predviđena za servisiranje vanjskog duga BiH za 2015. godinu u iznosu od 613.993.625 BAM.

⁸ U obzir nisu uzeta budžetska sredstva predviđena za servisiranje vanjskog duga BiH u iznosu od 1.245.966.362 BAM.

Agencija za policijsku podršku BiH je i 2023. godine imala najmanji budžet u poređenju s ostalim upravnim organizacijama u sastavu MS BiH, a njen budžet je iznosio 2.066.000 BAM, što je za 36% više nego 2015. godine. Broj uposlenika ove Agencije ostao je isti kao i 2015. godine. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH ostala je sa najmanjim brojem uposlenika, 29, što je za dvije uposlene osobe više nego 2015. godine. Budžet ove Agencije 2023. godine bio je veći za 6% u odnosu na 2015. godinu.

Detaljni grafički prikazi budžeta Bosne i Hercegovine, MS BiH i upravnih organizacija u njegovom sastavu te broja uposlenika, nalazi se u nastavku.

Ukupan zbir budžeta svih nivoa vlasti u BiH za 2015. godinu iznosio je 7.724.614.063 BAM⁹, od čega je oko 9%, odnosno 670.071.988 BAM izdvojeno za finansiranje sektora javne sigurnosti u kojem je bilo zaposleno 22.645 osoba. Osam godina kasnije, ukupan zbir bužeta svih nivoa vlasti u BiH bio je veći za 123%¹⁰ i iznosio je 17.071.369.355 BAM, od čega je oko 6% izdvojeno za finansiranje javne sigurnosti, odnosno 1.091.511.758 BAM. Ovo predstavlja povećanje od 421.439.770 BAM, ali procentualno smanjenje u odnosu na ukupna budžetska sredstva. Broj uposlenika analiziranog sektora se također povećao te je, u 2023. godini, bilo zaposleno ukupno 23.449 osoba, što je za 804 uposlenika više nego 2015. godine.

⁹ U obzir nisu uzeta budžetska sredstva predviđena za servisiranje vanjskog duga BiH za 2015. godinu u iznosu od 613.993.625 BAM.

¹⁰ U obzir nisu uzeta budžetska sredstva predviđena za servisiranje vanjskog duga BiH u iznosu od 1.245.966.362 BAM.

Podaci

1. NIVO VLASTI	2015. GODINA				2023. GODINA				PROMJENA 2015.-2023.		
	2. UKUPNI BUDŽET (BAM)	3. BUDŽET MUP-a/INSTITUCIJE (BAM)	4. PROCEANAT UKUPNOG BUDŽETA	5. BROJ UPOSLENIH	6. UKUPNI BUŽET (BAM)	7. BUDŽET MUP-a/INSTITUCIJE (BAM)	8. PROCENAT UKUPNOG BUDŽETA	9. BROJ UPOSLENIH	6.-2.	7.-3.	9.-5.
I. KANTONI											
Unsko - sanski	238,292,096	32,576,346	14%	1,111	335,405,924	54,069,666	16%	1,135	97,113,828	21,493,320	24
Posavski	37,584,540	5,800,440	15%	204	62,138,650	9,824,380	16%	223	24,554,110	4,023,940	19
Tuzlanski	379,911,323	50,059,600	13%	1,893	677,925,064	103,797,235	15%	2,113	298,013,741	53,737,635	220
Zeničko - dobojski	278,363,656	38,746,413	14%	1,469	521,486,490	60,752,298	12%	1,708	243,122,834	22,005,885	239
Bosanskopodrinjski	40,687,942	6,376,120	16%	236	55,382,115	9,204,380	17%	221	14,694,173	2,828,260	(15)
Srednjobosanski	171,974,847	32,006,900	19%	1,173	334,852,149	55,633,900	17%	1,140	162,877,302	23,627,000	(33)
Hercegovačko - neretvanski	193,608,559	34,685,569	18%	1,207	369,243,240	48,401,100	13%	1,013	175,634,681	13,715,531	(194)
Zapadnohercegovački	75,988,682	12,847,000	17%	420	133,233,994	25,097,492	19%	470	57,245,312	12,250,492	50
Kanton Sarajevo	676,300,000	66,436,400	10%	2,018	1,483,896,538	135,282,087	9%	2,073	807,596,538	68,845,687	55
Kanton 10	71,613,362	12,558,501	18%	465	113,805,051	24,144,751	21%	522	42,191,689	11,586,250	57
UKUPNO I:	2,164,325,007	292,093,289	13%	10,196	4,087,369,215	526,207,289	13%	10,618	1,923,044,208	234,114,000	422
II. ENTITETI I DISTRIKT											
Federacija Bosne i Hercegovine	2,348,412,392	40,252,344	2%	979	6,937,563,355	58,145,629	1%	1,068	4,589,150,963	17,893,285	89
Republika Srpska	2,033,000,000	165,852,000	8%	6,820	4,580,363,700	284,535,500	6%	6,842	2,547,363,700	118,683,500	22
Brčko Distrikt BiH	229,289,664	11,590,355	5%	320	282,353,760	19,369,821	7%	333	53,064,096	7,779,466	13
UKUPNO II:	4,610,702,056	217,694,699	5%	8,119	11,800,280,815	362,050,950	3%	8,243	7,189,578,759	144,356,251	124
III. BOSNA I HERCEGOVINA											
Ministarstvo sigurnosti BiH		8,761,000	1%	192		10,069,000	1%	192		1,308,000	-
Agencija za policijsku podršku BiH		1,516,000	0.2%	38		2,066,000	0.2%	38		550,000	-
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH		2,031,000	0.2%	27		2,153,000	0.2%	29		122,000	2
Agencija za školovanje i stručno		4,214,000	0.4%	47		3,313,000	0.3%	48		(901,000)	1
Služba za poslove sa strancima		8,744,000	1%	226		12,326,000	1%	244		3,582,000	18
Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)		31,489,000	3%	734		44,654,000	3%	789		13,165,000	55
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela		31,498,000	3%	868		44,568,000	3%	877		13,070,000	9
Granična policija BiH		72,031,000	8%	2,198		103,263,000	8%	2,371		31,232,000	173
UKUPNO III:	160,284,000	17%	4,330		222,412,000	17%	4,588		62,128,000	258	
UKUPNO I+II+III	7,724,614,063	670,071,988	9%	22,645	17,203,050,030	1,110,670,239	6%	23,449	9,478,435,967	440,598,251	804

Centar za sigurnosne studije - BIH

Centre for Security Studies - BH

BOSNA I HERCEGOVINA
71000 SARAJEVO
BRANILACA SARAJEVA 13/1

TEL:
+ 387 (0)33 262-456

info@css.ba

@CSSBIH

www.css.ba